

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№6

2ND INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**MODERN TRENDS
IN THE DEVELOPMENT
OF ECONOMY,
TECHNOLOGY
AND INDUSTRY**

FEBRUARY 12-14, 2025
TORONTO, CANADA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

2nd International Scientific and Practical Conference
**«Modern Trends in the Development of
Economy, Technology and Industry»**

Collection of Scientific Papers

February 12-14, 2025
Toronto, Canada

UDC 01.1

Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. February 12-14, 2025. Toronto, Canada. 242 p.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)
DOI 10.70286/ISU-12.02.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The collection of scientific papers "International Scientific Unity" presents the materials of the participants of the 2nd International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry" (February 12-14, 2025).

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

© Participants of the conference, 2025
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2025
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENT

SECTION: ACCOUNTING AND TAXATION

Васькович Х.О., Дриженко А.А. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	10
---	----

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

Цюліна Я., Крепак К. ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОК-МУЗИКИ.....	15
---	----

SECTION: BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY

Коц С.М., Коц В.П., Коц В.В. ВПЛИВ ХАРЧУВАННЯ НА ІМУНІТЕТ ДІТЕЙ ТА ДОРОСЛИХ.....	18
--	----

SECTION: COMPUTER ENGINEERING

Язвінська Д.І., Дудник В.В., Дудник О.В. РОБОТИЗОВАНИЙ ПРОТЕЗ РУКИ З ЕЛЕКТРОННИМ КЕРУВАННЯМ.....	22
---	----

SECTION: CULTUROLOGY AND PHILOSOPHY

Кирилюк О.С. УНІВЕРСАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СТРУКТУРА АНТИЧНОГО АВАНТЮРНОГО РОМАНУ ВИПРОБУВАНЬ. АХІЛЛ ТАТІЙ (МАЙСТЕР-КЛАС СПЕЦКУРСУ «УНІВЕРСАЛІЇ КУЛЬТУРИ»).....	26
--	----

SECTION: ECONOMY

Карачарова К.А., Данилащук Н.П. ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	32
---	----

Поворозник М.Ю. TRIPS У РОЗБУДОВІ ГЛОБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	34
---	----

Якуб'як А.В. ЯКІСНІ МЕТОДИ У ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ.....	36
---	----

SECTION: GEOGRAPHY AND NATURAL SCIENCE

Бикова М.Д., Смілик О.О.
МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯПОНІЇ: ПЕРЕДУМОВИ ТА
НАСЛІДКИ..... 40

Щабельська В.Г., Філімончук Ю.Р.
АНАЛІЗ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЧИННИКА
РОЗВИТКУ ПРИМІСЬКИХ ЗОН АГЛОМЕРАЦІЙ СВІТУ..... 45

SECTION: GEOLOGY AND GEODESY

Sopov D., Vdovina I.
THE APPLICATION OF GIS TECHNOLOGIES IN THE ANALYSIS
OF THE PECULIARITIES OF THE MINING INDUSTRY OF UKRAINE
DURING THE WAR (ON THE EXAMPLE OF THE CITY KRYVVI
RIH)..... 49

SECTION: JURISPRUDENCE

Aftanasiv V., Bronevytska O.
PECULIARITIES OF INTERROGATION OF JUVENILE VICTIMS IN
CRIMINAL PROCEEDINGS..... 51

Нинюк І.І.
ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ... 54

Панталієнко Т.П.
БОРОТЬБА З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ: ДОСВІД ІТАЛІЇ ТА
ІСПАНІЇ..... 58

Кушнір Я.В.
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ..... 60

SECTION: MANAGEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION

Kharin S.
CLIMATE CHANGE AND THE NEED FOR DECARBONIZATION..... 64

Урба С., Севера С.
ЕТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ
БІЗНЕСОМ..... 66

Горчаков К.Р. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОФЕСІЙНИМИ ЗНАННЯМИ І ПСИХОЛОГІЧНИМИ НАВИЧКАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА.....	69
Томчук О.Ф., Приходько О.Ю., Лютфалієва Л.С., Пирлог О.С. УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК РУШІЙНА СИЛА МОТИВАЦІЇ В КОМАНДНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	75
SECTION: MEDICINE	
Велієва Л., Аралов О. ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО ДІАГНОСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ЕНДОМЕТРІОЗУ.....	78
Стіба А.В., Ставицька О.Ф., Цебрюк К.О. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОЗВИТОК ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДІВ У НАСЕЛЕННЯ.....	80
Мякина О.В., Мельник К.О., Сокол К.М., Вашук М.А. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: РЕАЛІЇ І ПРІОРИТЕТИ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	82
Вороньжев І., Чурилін Р., Бортний М., Лімарєв С. ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ЗМІН ЛЕГЕНЬ ПРИ ПНЕВМОЦИСТОЗІ У ХВОРИХ НА СНІД.....	88
Svyrydova N.K., Chupryna G.M., Sereda V.H. USAGE OF ACUPUNCTURE BY THE METHOD OF "BALANCE OF HEXAGRAMS" IN THE COMBINED TREATMENT OF KNEE JOINT ARTHRORATY: ANALYSIS OF CASE REPORT.....	90
Нечитайло Л.Я., Кривов'яз О.С., Антоневич Б.М. СОН ТА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК І ВПЛИВ НА ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ.....	95
Ніколаєнко І.В., Христова М.Т., Рейзвіх О.Е. СУЧАСНІ ДАННІ ЩОДО ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ХРОНІЧНОГО ПЕРІОДОНТИТУ.....	98
Пасічник В.О., Маліч Т.С. ХАРЧУВАННЯ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ПРОБЛЕМИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ.....	102

Internet Res. 2021 Feb 11;23(2):e26570. doi: 10.2196/26570. PMID: 33523825; PMCID: PMC7879726.

4. Leão T, Amorim M, Fraga S, Barros H. What doubts, concerns and fears about COVID-19 emerged during the first wave of the pandemic? Patient Educ Couns. 2021 Feb;104(2):235-241. doi: 10.1016/j.pec.2020.11.002. Epub 2020 Nov 5. PMID: 33172735; PMCID: PMC7644195.

5. Mercader Rubio I, Sánchez-López P, Ángel NG, Ruiz NFO. Psychological Consequences of Fear of COVID-19: Symptom Analysis of Triggered Anxiety and Depression Disorders in Adolescents and Young Adults. Int J Environ Res Public Health. 2022 Oct 29;19(21):14171. doi: 10.3390/ijerph192114171. PMID: 36361048; PMCID: PMC9656690.

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: РЕАЛІЇ І ПРІОРИТЕТИ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Мякина Олександр Володимирович

к.мед.н., доцент

Харківський національний медичний університет, Україна

Мельник Ксенія Олександрівна

лікар–акушер–гінеколог

КНП «Міська клінічна лікарня №31», Україна

Сокол Костянтин Михайлович

к.мед.н., професор

Харківський національний медичний університет, Україна

Ващук Микола Анатолійович

к.мед.н., доцент

Харківський національний медичний університет, Україна

Анотація. У роботі розглянуті питання зародження ринкових відносин, сьогоденного стану бізнесу в медицині, розвитку та організаційних напрямків діяльності у його приватному секторі. Показано, що високий рівень підприємницької активності дає економіці всі необхідні фактори, які сприяють дійовим поглядам, а саме: гнучкість, структурну перебудову, зростання науково-технічного прогресу, мобілізацію ресурсів населення, зменшує число безробітних та вирішує проблеми, пов'язані з соціальним розвитком ринкового господарства. Надана загальна характеристика і роль приватного комерційного ланцюга, прокоментовано започаткування його діяльності. Зроблений акцент на тому, що однією з основних стратегічних задач державної політики в галузі охорони здоров'я – утвердження та розвиток приватного підприємництва.

Ключові слова: бізнес, підприємницька діяльність, комерція, ФОП, індивідуальна підприємницька діяльність, приватна медична практика, клініка, медичний центр.

Введення. Сьогодні, для великої частини населення і більшості лікарів державного сектору, є зрозумілим, що без цивілізованого підприємництва, а особливо приватного, країні не створити потужної економіки, не вийти на світові ринки товарів і послуг рівноправним суб'єктом міжнародного поділу праці. Комерційні відносини в охороні здоров'я виступають матеріальною основою подолання економічної кризи та вирішення медико-соціальних проблем і суперечностей, притаманних перехідній економіці.

Мета і задачі дослідження. Виокремити етапи еволюції підприємництва, прослідкувати за його динамічним розвитком і станом діяльності медичних закладів, за організацією галузевих приватних лікарень і центрів, формуванням механізмів управління для задоволення потреб якісних медичних послуг.

Результати дослідження і їх обговорення. Розвиток термінологічної та змістовної сутності підприємницької діяльності пов'язаний з історією становлення обміну, виробництва та розподілу товарів і послуг, з рівнем розвитку науково-технічного прогресу.

Частина досліджувачів ринку вважають, що історичний шлях виробництва починається з середньовічних століть, але існують і другі думки. Розглянемо еволюційні етапи розвитку підприємництва: перший – пов'язаний з «неолітичною революцією», коли виникають товарні комбінати, результатом діяльності стає не просто задоволення основних фізіологічних потреб, але й отримання надлишків продуктів, поява нових видів знарядь праці, що призводить до виникнення обміну та зародженню підприємницької активності; другий – з «промисловою революцією» (друга пол. XVIII ст. та продовжувався протягом XIX ст.): відбувається перехід від переважно аграрної економіки до індустріального виробництва, трансформація аграрного суспільства в індустріальне; третій етап співпадає з «другою промисловою (технологічною) революцією»: це фаза промислової революції, що охоплює другу половину XIX та початок XX ст.; четвертий етап розвитку ринку товару пов'язаний з «науково-технічною революцією» (40-50-ті рр. XX ст.) [1].

Початок систематичному дослідженню комерціалізації в сучасній вітчизняній літературі поклали ринкові перетворення початку 90-х років. Розвитку підприємництва у сфері охорони здоров'я (ОЗ) сприяла Постанова Кабінету Міністрів України (КМУ) «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах».

Сьогодні, цей вид господарської діяльності, розглядається в двох аспектах: економічному і юридичному. Економічна сутність підприємництва полягає в тому, що це певний вид господарювання, у якому основним суб'єктом є підприємець, який раціонально комбінує фактори виробництва, на інноваційній основі та на власний ризик організовує та управляє виробництвом з метою отримання підприємницького доходу. Юридичний аспект підприємництва визначений у законодавчій базі: самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [3].

Для передового суспільства бізнес стає основним видом трудової діяльності. Особливо відчуває потяг до ведення власного діла нове покоління, якому здається, що стати успішним підприємцем без знань і спеціальної підготовки не складно. Проте основа знань та навичок потрібні як тим, хто має власний бізнес, так і тим, хто наймається на роботу, хто продає товар і хто його купує. Держава створює політико-правове середовище, яке стосується умов і правил діяльності для розвитку підприємництва і захищає національного виробника від нечесної конкуренції. Вона регулює комерційного виробника через нормативно-правові, організаційні (реєстрація, ліцензування, акредитація) й економічні важелі (податки, платежі, акцизи, кредитування, інвестиції тощо).

Підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [1].

Підприємець – суб'єкт, що поєднує в собі новаторські, комерційні та організаційні здібності для пошуку та розвитку нових видів, методів виробництва, нових сфер застосування капіталу. Він може бути власником використовуваних у бізнесі ресурсів, а може скористатися запозиченим капіталом, орендувати приміщення чи обладнання. Власник може отримувати дохід від власності та не бути підприємцем (наприклад, здавати в оренду землю, приміщення, техніку тощо). Менеджер не обов'язково виступає підприємцем (наприклад, директор заводу, менеджер супермаркету). Вживаючи поняття «бізнесмен», мають на увазі підприємця, комерсанта, людину, яка робить відповідну справу (бізнес) [1].

Такий вид діяльності різноманітний, як і людські потреби. Залежно від форм власності, в державі діють підприємства таких видів: приватне, – якщо особа є власником бізнесу, веде його із залученням найманих працівників, зареєструвавшись як юридична особа; колективне – діє на основі колективної власності. Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) – всі його учасники вносять певні частки до статутного фонду та несуть обмежену відповідальність у межах своїх внесків; комунальне підприємство: діє на основі комунальної власності територіальної громади; державне підприємство: діє на основі державної власності; підприємство, засноване на змішаній формі власності – на базі об'єднання майна різних форм власності [2].

В країні підприємницька діяльність регулюється низкою законодавчих актів: Господарським кодексом та Законами України: «Про власність»; «Про господарські товариства»; «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»; «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності»; «Про ліцензування»; «Про засади регуляторної політики у сфері господарської діяльності» тощо.

Ринкові відносини у сфері охорони здоров'я – це дія, направлена на отримання максимального результату завдяки організації й використанню ресурсів, з метою зміцнення й поліпшення здоров'я населення. За адміністративними територіальними межами її поширеність в країні нерівномірна і цілком залежить від платоспроможності населення, його

зайнятості у виробництві й рівня заробітної плати в окремому регіоні на одного працюючого. Формою підприємництва в закладах державної ОЗ є індивідуальна трудова діяльність, коли одна особа є власником бізнесу та провадить таку роботу без створення юридичної особи – фізична особа-підприємець (ФОП, громадянин, який займається підприємництвом, зареєстрований у державних органах і сплачує відповідні податки).

«Комерційні здібності» проявляються в повсякденному житті і серед лікарів, але не завжди вони спонукають до започаткування «свого бізнесу». Отримавши певну медичну спеціальність лікарю можна стати успішним практиком, як у державному, так і приватному медичному закладі. Багато кваліфікованих спеціалістів мають від народження «жилку» і мріють розпочати свою приватну діяльність – наприклад, відкрити кабінет за своїм фахом. Такий підхід до підприємництва має головний плюс – більше можливостей реалізувати свої роздуми, амбіції, розпоряджатися бізнесом (управляти, розвивати, залучати нових партнерів, продати «діло») та своїм часом.

Бажаючих залучитися до ринку приватної медицини зростає з кожним роком, оскільки маркетинг в медичній галузі – один з найбільш високорентабельних. На ринку приватної медицини, найбільш затребуваними і вигідними напрямками є гінекологія, стоматологія, косметологія та урологія. В перспективі основними трендами цього ринку в країні будуть: лабораторна діагностика (з кожним роком зростає попит на якісну діагностику, проведену на високо-технологічному і сучасному обладнанні); розвиток нових методів хірургії; мають попит клініки онкології та кардіології; медичний туризм – організація поїздок для отримання лікувальних, профілактичних, реабілітаційних послуг, як в межах країни, так і за кордоном (знаходиться на стадії формування).

Щоб розпочати власну комерційну діяльність, необхідна зрілість поглядів, яка б забезпечила у майбутньому прибуток. Бачення ідеї бізнесу – одна з найбільш важких і відповідальних функцій підприємця, який знаходить у неї реалізацію своєї суті, таланту, темпераменту, знань та інтуїції.

Покрокові дії в організації і розвитку власної справи в галузі медичного бізнесу будуть виглядати так: започаткування господарської діяльності з медичної практики; поетапне створення нового закладу ОЗ; визначення складу засновників і розробка документів; реєстрація господарської діяльності з підприємництва (зі створенням та без створення юридичної особи); ліцензування діяльності з медичної практики.

Приватна клініка (медичний центр) – це лікувальний заклад, який відрізняється від аналогічних лікарень державної та комунальної форми власності тільки тим, що медична допомога у ньому надається на платній основі. На сьогодні такі недержавні установи можуть надавати всі види допомоги на рівні з державними та комунальними.

Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) пропонує першочергові етапи для відкриття приватної медичної практики або медичного центру (клініки): визначитися з напрямком установи – загальна медицина, стоматологія, психологія, гінекологія, лабораторна діагностика; скласти бізнес-план;

розробити маркетингову стратегію зростання – план із залучення й утримання пацієнтів; підготувати початковий капітал. Слід подати у центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) документи: паспорт громадянина, індивідуальний податковий номер (ПН) і заяву про державну реєстрацію фізичної особи підприємцем, в якій вказати класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД) – «Загальна медична практика».

Головним, у вирішенні цієї проблеми, і дуже важливим для його майбутнього успіху, буде розташування приватного лікувального закладу. Ідеальний варіант – локація в центрі міста, поруч з метро або з транспортними магістралями. В спальному районі з безліччю житлових будинків або в діловому центрі – хороший вибір. Розміщення клініки поруч з іншими лікувальними установами, також буде залучати пацієнтів, яким необхідна експертна думка ще одного фахівця.

Дуже важливим у роботі приватної лікарні є підбір і завантаження приміщень. Їх слід підбирати в залежності від кількості послуг, які заклад збирається надавати. Використовувати один кабінет для надання медичних послуг за різними функціональними напрямками заборонено. Кімнати для практики повинні відповідати вимогам Державних будівельних норм (ДБН) «Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я ДБН» та встановленим санітарним нормам.

Наймасштабнішою витратною частиною клініки остається придбання медичного обладнання. При орієнтуванні на надання якісних медичних послуг за західними стандартами – необхідно робити закупівлю відповідного обладнання, у світових виробників. На початковому етапі позитивним є рішення – придбання медичної техніки колишнього уживу або скористатись лізинговими послугами.

Всі ці установи, що надають послуги населенню, обов'язково мають отримати «ліцензію на медичну практику» – дозвільний документ, виданий МОЗ за умови виконання клініками кваліфікаційних, організаційних та інших спеціальних вимог. Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з медичної практики встановлено організаційні, кадрові й технологічні вимоги до матеріально-технічної бази ліцензіата, обов'язкові для виконання під час провадження господарської діяльності з медичної практики. Визначено перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії на провадження господарської діяльності. При отриманні ліцензії клініка вже повинна мати підготовлене приміщення, перелік необхідного медичного обладнання та персонал з діючими сертифікатами. Дія ліцензії поширюється тільки на певну адресу.

Для організації роботи адміністраторів, лікарів, медсестер, фінансового відділу і інш., а також роботи з клієнтами, необхідна медична інформаційна система (МІС). Дані, зібрані в єдину систему, дозволять керівнику / власнику закладу стежити за розвитком бізнесу, його прибутковістю, рентабельністю тих чи інших напрямків, якістю роботи того чи іншого фахівця, приймати стратегічні рішення щодо подальшого розвитку діяльності лікувальної установи.

Соціальні мережі (Facebook, Foursquare, Google+, imo.im, Insagram, LinkedIn та інш.), засоби масової інформації (ЗМІ), комунікація з клієнтами – будуть позитивно впливати та допомагати роботі закладу.

Рівень сервісу і якість послуг являються одним з факторів, які забезпечують залучення клієнтів в приватну медичну клініку. Для їх кваліфікованого надання необхідні досвідчені фахівці, наявність у них дипломів і сертифікатів, вчених ступенів, вищих медичних категорій, досвід роботи або стажування в іноземних клініках.

Висновки. Отже, становлення і розвиток підприємництва (бізнесу) в медичній галузі, розвивається за умови діяльності приватного його сектору й формування діючого прошарку медичних працівників – підприємців-власників, які є носіями і розповсюджувачами ринкових ідеології і відносин. Такий дієвий підрозділ платної медичної допомоги в системі буде спрямований на кінцевий результат – вагомий детермінант впливу на здоров'я населення, що в свою чергу дасть додаткові робочі місця, які в умовах кризових явищ в країні, мають перевагу, сприяють покращенню добробуту не тільки лікарів, а середнього й молодшого ланцюга медичних працівників та інших допоміжних службовців, зайнятих маркетинговою справою.

Список використаних джерел

1. Гаєвська Л.М., Марченко О.І. Підприємницька діяльність : підручник / Ірпінь: Університет ДФС України. 2019. С.500.
2. Гонтарева І.В. Підприємництво : підручник / Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2021. С.392.
3. Дудка В.В. Переваги приватної медицини та вигоди держави у підтримці розвитку приватного сектора системи охорони здоров'я (до проблеми державного регулювання здорово-охоронної сфери). Державне управління: удосконалення та розвиток : електрон. наук. фах. вид. 2012. № 1. URL: – <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur>. 2012. С.186.
4. Краус К.М., Краус Н.М., Радзіховська Ю.М. Менеджмент і маркетинг : посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 2022. С.241.
5. Мельник К.О., Мякина О.В. та інш. Медичні кадри України на порозі позаштатної ситуації: погляд на проблеми. Scientific Innovation: Theoretical Insights and Practical Impacts: матеріали 1 Міжнародної науково-практичної конференції (Італія. Неаполь, 13-15 січня 2025 р.). Неаполь. 2025. С.148-154.
6. Мельник К.О., Огнев В.А., Мякина О.В. Управління персоналом – відтінки у портреті медичного директора. Global trends in the development of information technology and science: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Швеція. Стокгольм, 8-10 січня 2025 р.). Стокгольм. 2025. С.120-125.
7. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності : навчальний посібник. / Київ: КПІ ім. І. Сікорського. 2022. С.61.
8. Орлова К.Є. Управління бізнесом : підручник. / Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 2019. С.319.